

TILMÆLI RÁÐSINS

frá 24. september 1998

um að bæta samkeppnishæfni evrópskrar hljóð- og myndmiðlunar og upplýsingaþjónustu með því að stuðla að því að settur verði innlendur lagarammi sem miðar að því að koma á sambærilegri og virkri verndun ólöggráða barna og mannlegrar reisnar^(*)

(98/560/EB)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS,

sem hefur hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 130. gr.,

sem hefur hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

sem hefur hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽¹⁾,

sem hefur hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

og tekur tillit til eftirfarandi:

- 1) Framkvæmdastjórnin samþykkti grænbókina um verndun ólöggráða barna og mannlegrar reisnar í tengslum við hljóð- og myndmiðlun og upplýsingaþjónustu hinn 16. október 1996 og hlaut hún jákvæðar undirtektir hjá ráðinu á fundi þess hinn 16. desember 1996.
- 2) Evrópuþingið ⁽³⁾, efnahags- og félagsmálanefndin ⁽⁴⁾ og svæðanefndin ⁽⁵⁾ hafa allar samþykkt álit um grænbókina.
- 3) Framkvæmdastjórnin lagði niðurstöður samráðsferlisins fyrir fund ráðsins hinn 30. júní 1997 og hlutu þær einróma jákvæðar undirtektir.

- 4) Hinn 16. október 1996 samþykkti framkvæmdastjórnin orðsendinguna um ólöglegt og skaðlegt efni á Netinu. Hinn 17. febrúar 1997 samþykktu ráðið og fulltrúar ríkisstjórna aðildarríkjanna, sem komu saman á vegum ráðsins, ályktunina um ólöglegt og skaðlegt efni á Netinu ⁽⁶⁾. Hinn 24. apríl 1997 samþykkti Evrópuþingið álitgerð um orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar um ólöglegt og skaðlegt efni á Netinu. Þessari vinnu er haldið áfram sem viðbót við þessi tilmæli þar sem hún tekur á öllum birtingarformum ólöglegs og skaðlegs efnis með sérstöku tilliti til Netsins.

- 5) Þessi tilmæli taka sérstaklega á atriðum sem varða verndun ólöggráða barna og mannlegrar reisnar í tengslum við hljóð- og myndmiðlun og upplýsingaþjónustu sem almenningur hefur aðgang að, burtséð frá því með hvaða hætti miðlunin fer fram (svo sem útvarps- eða sjónvarpsútsendingum, beinlínutengdri einkarekinni þjónustu eða annarri þjónustu á Netinu).

- 6) Til að auka samkeppnishæfni hljóð- og myndmiðlunar-iðnaðarins og upplýsingaiðnaðarins og aðlögun þessa iðnaðar að tækniframförum og skipulagsbreytingum er nauðsynlegt að neytendur séu upplýstir, gerðir betur meðvitaðir og fræddir um þessi mál. Þetta er einnig forsenda þess að borgarar Evrópu geti tekið fullan þátt

^(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 270, 7.10.1998, bls. 48, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 54/1999 frá 30. apríl 1999 um breytingu á X. viðauka (Hljóð- og myndmiðlun) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna.

⁽¹⁾ Áliti var skilað 13. maí 1998 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB).

⁽²⁾ Stjtið. EB C 214, 10. 7. 1998, bls. 25.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 339, 10. 11. 1997, bls. 420.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB C 287, 22. 9. 1997, bls. 11.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB C 215, 16. 7. 1997, bls. 37.

⁽⁶⁾ Stjtið. EB C 70, 6. 3. 1997, bls. 1.

í upplýsingasamfélaginu. Því er nauðsynlegt, til viðbótar við ráðstafanirnar til verndar ólögráða börnum og baráttuna gegn ólöglegu efni, sem misbýður mannlegri reisu, að hvetja til löglegrar og ábyrgar notkunar upplýsinga- og samskiptamiðla, til að mynda með eftirliti af hálfu foreldra.

- 7) Í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 97/36/EB frá 30. júní 1997 um breytingu á tilskipun ráðsins 89/552/EBE um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnsýslufyrirmælum í aðildarríkjum um sjónvarpsrekstur⁽¹⁾, einkum 22. gr., 22. gr. a og 22. gr. b í tilskipun 89/552/EBE, er mælt fyrir um alhliða ráðstafanir sem miða að verndun ólögráða barna að því er varðar sjónvarpssendingar með það að markmiði að tryggja frjálsa dreifingu sjónvarpssendinga.
- 8) Þróun hljóð- og myndmiðlunar og upplýsingaþjónustu er afar mikilvæg fyrir Evrópu í ljósi umtalsverðra möguleika þessara miðla á sviði menntunar, upplýsinga- og menningaradgengis, efnahagsþróunar og fjölgunar starfa.
- 9) Til að hægt sé að nýta þessa möguleika til fulls þarf árangursríkur nýsköpunariðnaður að vera fyrir hendi innan bandalagsins. Fyrirtækjum ber skylda til að tryggja og bæta samkeppnisstöðu sína með aðstoð opinberra aðila þar sem við á.
- 10) Verndun tiltekinna mikilvægra almennra hagsmuna, einkum verndun ólögráða barna og mannlegrar reisnar, skapar það andrúmsloft trausts sem þarf að vera fyrir hendi til að hægt sé að nýta möguleika á sviði hljóð- og myndmiðlunar og upplýsingaþjónustu til fulls en þá þarf að ryðja úr vegi hindrunum fyrir þróun og samkeppnishæfni hlutaðeigandi iðnaðar.
- 11) Almenn samkeppnishæfni hljóð-, mynd- og upplýsingamiðla í Evrópu mun aukast með þróun umhverfis sem hlýnnir að samstarfi milli fyrirtækja í málum sem varða verndun ólögráða barna og mannlegrar reisnar.
- 12) Með því að setja ákveðin tæknileg skilyrði er hægt að koma á öflugri verndun framangreindra mikilvægra

almennra hagsmuna, einkum verndun ólögráða barna og mannlegrar reisnar, og hljóta þannig samþykki allra notenda þessara miðla.

- 13) Því er mikilvægt að hvetja fyrirtæki til að þróa innlendan lagaramma fyrir innra eftirlit og eiga um það samvinnu sín á milli og við aðra aðila sem koma að málinu. Innra eftirlit gæti gert fyrirtækjunum kleift að aðlaga sig með skjóttum hætti að hraðari tækniframþróun og heimsmarkaðsvæðingu.
- 14) Skoða ber verndun almannahagsmuna, sem eru tryggðir með þessum hætti, í ljósi grundvallarreglnanna um verndun einkalífs og tjáningarfrelsis, eins og þær birtast í 8. og 10. gr. Evrópusáttmálans um verndun mannréttinda og mannfrelsis, og enn fremur eins og þær eru viðurkenndar í 2. mgr. greinar F í sáttmálanum um Evrópusambandið og fordæmisrétti Evrópuþingsmálsins sem meginreglur í lögum bandalagsins.
- 15) Allar hömlur á þessum réttindum og frelsi skulu vera án mismununar, nauðsynlegar til að hægt sé að ná settu markmiði og nákvæmlega í hlutfalli við þær takmarkanir sem þær setja.
- 16) Hið hnattræna eðli samskiptaneta gerir það að verkum að nota verður alþjóðlega nálgun við umfjöllun um verndun ólögráða barna og mannlegrar reisnar í tengslum við hljóð- og myndmiðlun og upplýsingaþjónustu. Í þessu samhengi ætti mótun sameiginlegs viðmiðunarramma á evrópskum vettvangi bæði að efla evrópsk gildi og vera afgerandi skerfur til hinnar alþjóðlegu umræðu.
- 17) Afar mikilvægt er að skilja á milli mála sem varða annars vegar ólöglegt efni sem misbýður mannlegri reisu og hins vegar efni sem er löglegt en líklegt til að skaða líkamlegan, andlegan eða siðferðilegan þroska ólögráða barna. Nauðsynlegt kann að vera að nálgast og leysa þessi tvenns konar vandamál á ólíkan hátt.
- 18) Lög aðildarríkjanna, þar sem settar eru fram reglur og meginreglur um verndun ólögráða barna og mannlegrar reisnar, endurspeglar menningarlega fjölbreytni ásamt þjóðlegum og staðbundnum áherslum. Í þessu sambandi þarf að gefa sérstakan gaum að beitingu dreifráðisreglunnar.
- 19) Þar sem fjarskiptanet liggja á milli landa yrðu innlendir ráðstafanir árangursríkari á vettvangi bandalagsins þar sem frumkvæði, sem komið hefur fram innan aðildarríkjanna og starfsemi aðila sem eru ábyrgir fyrir framkvæmd þess með hliðsjón af verksviði og hlutverki umræddra aðila, er samræmt og samvinna þeirra þróuð og góðum starfsvenjum miðlað á viðkomandi sviðum.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 202, 30. 7. 1997, bls. 60.

- 20) Sem viðbótarráðstöfun og að teknu fullu tilliti til laga aðildarríkjanna og bandalagsins, ætti aukið innra eftirlit að hraða framkvæmd ákveðinna lausna á vandamálum sem tengjast verndun ólöggráða barna og mannlegrar reisnar, ásamt því að viðhalda þeim sveigjanleika sem nauðsynlegur er með tilliti til hinnar öru þróunar í hljóð- og myndmiðlun og upplýsingaþjónustu.
- 21) Markmiðið með framlagi bandalagsins er að styðja við aðgerðir aðildarríkjanna til verndar ólöggráða börnum og mannlegri reisn í hljóð-, mynd- og upplýsingamiðlum og ætti það að miðast við hámarksnotkun þeirra stofnana sem þegar eru fyrir hendi.
- 22) Samræma þarf betur ýmiss konar framtak sem tengist málinu og fer fram jafnhliða því sem grænbókinni er fylgt eftir, einkum vinnunni við að fylgja eftir orðsendingunni um ólöglegt og skaðlegt efni á Netinu, þar með talið ályktuninni, sem ráðið og fulltrúar ríkisstjórna aðildarríkjanna sem komu saman á vegum ráðsins 17. febrúar 1997, samþykktu, ályktun Evrópuþingsins frá 1997 og skýrslum starfshópanna tveggja, sem voru lagðar fyrir ráðið 28. nóvember 1996 og 27. júní 1997, vinnu sem fram fór samkvæmt ákvæðum 22. gr. b í tilskipun ráðsins 89/552/EBE frá 3. október 1989 um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnsýslufyrirmælum í aðildarríkjunum um sjónvarpsrekstur⁽¹⁾ ásamt samstarfi á sviði dómsmála og innanríkismála.
- 23) Við framkvæmd þessara tilmæla verður náins samræmis gætt við allar nýjar ráðstafanir sem koma í kjölfar vinnunnar við að fylgja eftir orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar um ólöglegt og skaðlegt efni á Netinu.
- I. LEGGUR TIL að aðildarríkin stuðli að andrúmslofti trausts sem muni efla þróun hljóð- og myndmiðlunar og upplýsingaþjónustu með því að:
- 1) stuðla að því að sett verði að eigin frumkvæði innlend rammaákvæði, sem viðbót við lagarammann til verndar ólöggráða börnum og mannlegri reisn í hljóð-, mynd- og upplýsingamiðlum, með því að:
- hvetja til þess, í samræmi við innlendar hefðir og venjur, að hlutaðeigandi aðilar (t.d. notendur, neytendur, fyrirtæki og opinberir aðilar) taki þátt í að skilgreina, framkvæma og meta innlendar ráðstafanir á þeim sviðum sem falla undir þessi tilmæli,
 - setja innlendan lagaramma fyrir innra eftirlit þeirra sem bjóða fram beinlínubjónustu þar sem tekið yrði tillit til hinna leiðbeinandi meginreglna og aðferðafræði sem lýst er í viðaukanum,
 - vinna saman á vettvangi bandalagsins að þróun sambærilegra matsaðferða;
- 2) hvetja útvarpsrekendur í þeirra lögsögu til að stunda rannsóknir og prófa að eigin frumkvæði nýjar aðferðir við að vernda ólöggráða börn og upplýsa áhorfendur, sem viðbót við þá lagaramma, sem gilda annars vegar innanlands og hins vegar á vettvangi bandalagsins, um stjórnun útsendinga;
- 3) grípa til árangursríkra ráðstafana, þar sem við á og gerlegt er, til að draga úr hugsanlegum hindrunum í vegi þróunar beinlínubjónustuiðnaðarins samhliða því sem baráttunni gegn ólöglegu efni, sem misbýður mannlegri reisn, er fram haldið með því að:
- sinna kvörtunum og með því að koma á framfæri nauðsynlegum upplýsingum um meint ólöglegt efni við rétt yfirvöld innanlands,
 - milliríkjasamvinnu milli þeirra aðila, sem sinna kvörtunum, til að styrkja árangur innlendra ráðstafana;
- 4) stuðla að, með það í huga að koma tækniýjungum í framkvæmd, til viðbótar og í samræmi við gildandi lög og aðrar ráðstafanir varðandi sjónvarpsútsendingar, og í náinni samvinnu við hlutaðeigandi aðila:
- aðgerðum sem gera ólöggráða börnum kleift að nota beintengda hljóð- og myndmiðlun og upplýsingaþjónustu á ábyrgan hátt, sér í lagi með því að gera foreldra, leiðbeinendur og kennara betur meðvitaða um möguleika þessarar nýju þjónustu og með hvaða hætti er hægt að gera þessa miðla örugga fyrir ólöggráða börn,
 - eftir því sem við á og nauðsynlegt þykir, aðgerðum sem auðvelda að bera kennsl á og fá aðgang að gæðaeefni og -þjónustu fyrir ólöggráða börn, þar með talið með því að útvega aðgangsmöguleika í skólafstofnunum og á opinberum stöðum.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 298, 17. 10. 1989, bls. 23. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 97/36/EB frá (Stjtið. EB L 202, 30. 7. 1997, bls. 60).

II. LEGGUR TIL að hlutaðeigandi starfsgreinar og aðilar:

- 1) eigi samstarf, í samræmi við innlendar hefðir og venjur, við viðeigandi yfirvöld um að setja upp kerfi sem allir hlutaðeigandi aðilar innan hvers lands eiga hlut að, meðal annars með það í huga að auðvelda þátttöku í samræmingu á evrópskum og alþjóðlegum grundvelli, á þeim sviðum sem þessi tilmæli fjalla um;
- 2) eigi samstarf um að semja siðareglur fyrir verndun ólögráða barna og mannlegrar reysnar með tilliti til beinlínubjónustu, meðal annars með það í huga að skapa umhverfi sem er hagstætt þróun nýrra tegunda bjónustu, að teknu tilliti til meginreglnanna og aðferðafræðinnar sem lýst er í viðaukanum;
- 3) þróa og prófi að eigin frumkvæði nýjar aðferðir í tengslum við sjónvarpsútsendingar til að vernda ólögráða börn og upplýsi áhorfendur með það að markmiði að hvetja til nýsköpunar samhliða því sem verndin er aukin;
- 4) þróa uppbyggilegar ráðstafanir til hagsbóta fyrir ólögráða börn, þar á meðal framtaksverkefni til að auðvelda aðgengi þeirra að hljóð-, mynd- og upplýsingamiðlum samhliða því sem sneitt er hjá hugsanlega skaðlegu efni;
- 5) starfi saman að því að fylgja eftir og meta framtaksverkefni sem eru gerð á innlendum vettvangi með hliðsjón af þessum tilmælum.

nýsköpun, milli aðildarríkjanna og þeirra aðila á hinum ýmsu sviðum sem þessi tilmæli gilda um;

- 2) hvetja til samvinnu og miðlunar reynslu og góðra starfsvenja milli þeirra sem sjá um innra eftirlit og þeirra sem annast meðferð kvartana, með það í huga að skapa andrúmslofti trausts með því að berjast gegn dreifingu ólöglegs efnis sem misbýður mannlegri reysn og er í umferð í beinlínutengdum hljóð-, mynd- og upplýsingamiðlum;
- 3) stuðla að, ásamt aðildarríkjunum, alþjóðlegri samvinnu á hinum ýmsu sviðum sem tilmæli þessi ná yfir, einkum með því að miðla reynslu og góðum starfsvenjum milli rekstraraðila og annarra hlutaðeigandi aðila í bandalaginu og samstarfsaðila þeirra í öðrum heimshlutum;
- 4) þróa, í samvinnu við lögbær innlend yfirvöld, aðferðafræði til að meta þær ráðstafanir sem eru gerðar vegna þessara tilmæla, með sérstakri áherslu á matið á auknum ávinningi af samvinnuferlinu á vettvangi bandalagsins, og leggja fyrir Evrópuþingið og ráðið, tveimur árum eftir gildistöku þessara tilmæla, matsskýrslu um áhrif þeirra.

III. HVETUR framkvæmdastjórnina til að:

- 1) auðvelda eftir því sem við á, fyrir tilstuðlan fjármálastofnana innan bandalagsins, að komið sé á kerfistengingu þeirra aðila sem sjá um að skilgreina og framkvæma innlenda lagaramma fyrir innra eftirlit og miðla reynslu og góðum starfsvenjum á vettvangi bandalagsins, einkum í tengslum við

Gjört í Brussel 24. september 1998.

Fyrir hönd ráðsins,

J. FARNLEITNER

forseti.

VIÐAUKI

LEIÐBEINANDI VIÐMIÐUNARREGLUR UM FRAMKVÆMD, Á INNLENDUM VETTvangI, LAGARAMMA FYRIR INNRA EFTIRLIT MEÐ VERNDUN ÓLÖGRÁÐA BARNNA OG MANNLEGRAR REISNAR Í BEINLÍNUTENGDU HLJÓÐ-, MYND- OG UPPLÝSINGMIÐLUM**Markmið**

Markmiðið með þessum viðmiðunarreglunum er að hlúa að andrúmslofti trausts hjá beinlínutengdum hljóð-, mynd- og upplýsingamiðlum með því að tryggja á vettvangi bandalagsins víðtæka samstöðu fyrirtækja, viðskiptaaðila og annarra hlutaðeigandi aðila við að þróa lagaramma fyrir innra eftirlit hvers ríkis með verndun ólögráða barna og mannlegrar reisnar. Þjónustan, sem þessar viðmiðunarreglur ná yfir, er fjarþjónusta sem er veitt með rafeindatekni. Þær ná ekki yfir útsendingar sem falla undir tilskipun ráðsins 89/552/EBE eða útvarpssendingar. Efnið sem um er að ræða er það sem almenningi hefur aðgang að, frekar en einkasamskipti.

Þessi samstaða mun auka skilvirkni innra eftirlitsferlisins og skapa grunn að nauðsynlegri millilandasamvinnu milli hlutaðeigandi aðila.

Að teknu tilliti til þess að innra eftirlitsferlið er í eðli sínu byggt á frumkvæði aðilanna sjálfra (en meginmarkmið þess er að styðja við nágildandi löggjöf) og að mismunur er á nálgun og áherslum í aðildarríkjunum snerta þessar viðmiðunarreglur fjögur meginatriði í innra eftirlitskerfi hvers ríkis:

- samráð við viðkomandi aðila og þátttöku þeirra,
- siðareglur,
- innlendir aðilar sem auðvelda samvinnu á vettvangi bandalagsins,
- innlent mat á lagarömmum innra eftirlits.

1. SAMRÁÐ VIÐ VIÐKOMANDI AÐILA OG ÞÁTTTAKA ÞEIRRA

Markmiðið er að tryggja að skilgreining, framkvæmd og mat á lagaramma innra eftirlits hvers ríkis njóti góðs af fullri þátttöku hlutaðeigandi aðila, til dæmis opinberra yfirvalda, notenda, neytenda og fyrirtækjanna sem beint eða óbeint koma að hljóð- og myndmiðlun og að beinlínutengdri upplýsingaþjónustu. Setja þarf skýrar reglur um ábyrgð og hlutverk aðilanna, bæði opinberra og einkaaðila.

Þar sem um eigið frumkvæði aðilanna er að ræða hefur það í för með sér að viðurkenning og skilvirkni lagaramma fyrir innra eftirlit hvers ríkis er háð því í hve miklum mæli hlutaðeigandi aðilar vinna virkt saman að skilgreiningu, beitingu og mati á honum.

Allir hlutaðeigandi aðilar ættu einnig að aðstoða við langtímaverkefni á borð við þróun sameiginlegra verkfæra eða hugtaka (til dæmis varðandi merkingu efnis) eða skipulagningu hliðarráðstafana (til dæmis varðandi upplýsingar, að skerpa vitund manna og menntun).

2. SIÐAREGLUR**2.1. Almenn**

Markmiðið er að móta, innan ramma innra eftirlits hvers ríkis, grundvallarreglur sem eru nákvæmlega lagaðar að þeim markmiðum sem stefnt er að. Þessar reglur ber að fella inn í siðareglur sem ná að lágmarki yfir flokkana í lið 2.2. og rekstraraðilar (fyrst og fremst fyrirtækin) ættu síðan að taka þessar reglur upp og framfylgja að eigin frumkvæði.

Við mótn þessara reglna ber að hafa eftirfarandi til hliðsjónar:

- fjölbreytileika þjónustunnar og hlutverka sem mismunandi þjónustuaðilar gegna (aðilar sem bjóða fram netkerfi, aðgang, þjónustu, efni o.s.frv.) og hvaða ábyrgð þeir bera,
- fjölbreytileika umhverfis og búnaðar sem er notaður við beinlínubjónustu (opin og lokuð netkerfi, búnaður með mismikilli gagnvirkni).

Í ljósi þess sem að framan greinir getur verið að fjarskiptafyrirtæki þurfi að nota eina eða fleiri siðareglur.

Með hliðsjón af þessari fjölbreytni ber að meta hlutfallsvægi reglnanna á grundvelli:

- meginreglnanna um tjáningarfrelsi, verndun einkalífs og frjálsa þjónustustarfsemi,
- meginreglunnar um tæknilega og efnahagslega hagkvæmni, að því gefnu að meginmarkmiðið sé að þróa upplýsingasamfélagið í Evrópu.

2.2. Innihald siðareglna

Siðareglurnar ættu að ná yfir eftirfarandi:

2.2.1. Verndun ólögráða barna

Markmið: að gera ólögráða börnum kleift að nota beinlínubjónustu á ábyrgan hátt og koma í veg fyrir að þau fái aðgang, án samþykkis foreldra þeirra eða kennara, að löglegu efni sem gæti skert líkamlegan, andlegan eða siðferðilegan þroska þeirra. Fyrir utan samræmdar aðgerðir til að mennta ólögráða börn og gera þau betur meðvituð ættu einnig að setja sérstakar reglur sem taka til eftirfarandi sviða:

a) Upplýsingar til notenda

Markmið: sem liður í að hvetja til ábyrgrar notkunar netkerfa ættu þjónustuaðilar, sem veita beinlínubjónustu, að upplýsa notendur, þar sem því verður við komið, um hvers kyns áhættu sem stafað gæti af efni tiltekinnar beinlínutengdrar þjónustu og um það hvaða leiðir til verndar eru fyrir hendi.

Siðareglurnar ættu til að mynda að taka til útgáfu grunnreglna um eðli þeirra upplýsinga sem veita á notendum aðgang að, tímasetningu þeirra og í hvers konar formi þeim verður miðlað. Velja skal viðeigandi tækifæri til að koma upplýsingunum á framfæri (við sölu á tæknibúnaði, gerð samninga við notendur, á vefsetrum o.s.frv.).

b) Framsetning löglegs efnis sem gæti skaðað ólögráða börn

Markmið: þar sem því verður við komið ætti að setja löglegt efni, sem gæti skaðað ólögráða börn eða haft áhrif á líkamlegan, andlegan eða siðferðilegan þroska þeirra, fram með þeim hætti að notendur fái grunnupplýsingar um hugsanleg skaðleg áhrif þess á ólögráða börn.

Siðareglurnar ættu því til að mynda að taka til útgáfu grunnreglna fyrir þau fyrirtæki sem veita umrædda beinlínutengda þjónustu og fyrir notendur og birgja efnis. Í reglunum skal koma fram hvaða skilyrðum framboð og dreifing efnis, sem líklegt er til að valda ólögráða börnum skaða, skuli háð, eftir því sem hægt er, verndarráðstöfunum á borð við:

- aðvörunarsíðu, sjónrænt tákni eða hljóðmerki,
- lýsandi merkingar og/eða flokkun efnis,
- kerfi til að hafa eftirlit með aldri notenda.

Í þessu samhengi ber einkum að nota þau varnarkerfi sem koma fram strax í kynningu á löglegu efni, sem mjög líklegt er að valdi skaða hjá ólögráða börnum, svo sem klámi eða ofbeldi.

c) Stuðningur við foreldraeftirlit

Markmið: þar sem því verður við komið ættu foreldrar, kennarar og aðrir sem hafa eftirlit með þessu sviði að hafa aðgang að einföldum og sveigjanlegum úrræðum sem gera þeim kleift að veita ólögráða börnum í umsjón sinni aðgang að þjónustu, án þess að menntunarmöguleikar viðkomandi séu skertir, jafnvel þegar ólögráða börn eru ekki undir eftirliti.

Siðareglurnar ættu til dæmis að taka til, setningar grunnreglna um undir hvaða kringumstæðum notendum er boðið upp á viðbótarúrræði eða þjónustu til að auðvelda foreldraeftirlit, þar með talið:

- innbyggðan síuhugbúnað sem settur er upp og ræstur af notanda,
- síubúnað sem þjónustuaðili ræsir að ósk notanda með kerfisaðgang (sem getur til dæmis skert aðgang að fyrirframskýlirtum setrum eða boðið almennan aðgang að þjónustu).

d) Meðferð kvartana

Markmið: að stuðla að árangursríkri meðhöndlun kvartana varðandi efni sem brýtur í bága við reglurnar um verndun ólöggráða barna og/eða brýtur siðareglurnar.

Siðareglurnar ættu til dæmis að taka til atriða sem falla undir grundvallarreglurnar um meðhöndlun kvartana og vera fjarskiptafyrirtækjum hvatning til að sjá fyrir úrræðum og boðleiðum þannig að hægt sé að senda og taka á móti kvörtunum án erfiðleika (sími, tölvupóstur, bréfasími) og að koma á málsmeðferðarreglum varðandi kvartanir (upplýsa gagnaveituhjónustur, miðla upplýsingum milli fjarskiptafyrirtækja, svara kvörtunum o.s.frv.).

2.2.2. Verndun mannlegrar reisinar

Markmið: að styðja árangursríkar aðgerðir í baráttunni gegn ólöglegu efni sem misbýður mannlegri reisin.

a) Upplýsingar fyrir notendur

Markmið: þar sem hægt er ætti að upplýsa notendur um þær hættur sem tengjast notkun beinlínutengdrar gagnaveituhjónustu með það í huga að hvetja til löglegrar og ábyrgrar notkunar netkerfa.

Siðareglur ættu til dæmis að taka til grundvallarreglna um það hvers konar upplýsingar gera eigi aðgengilegar, tímasetningu þeirra og í hvaða formi eigi að koma þeim á framfæri.

b) Meðferð kvartana

Markmið: að hvetja til árangursríkrar meðferðar kvartana varðandi ólöglegt efni sem misbýður mannlegri reisin sem dreift er í hljóð-, mynd- og upplýsingamiðlum, í samræmi við viðeigandi ábyrgð og hlutverk viðeigandi aðila, í því skyni að minnka ólöglegt efni og misnotkun netkerfanna.

Siðareglurnar ættu til dæmis að taka til atriða sem falla undir grundvallarreglurnar um meðhöndlun kvartana og hvetja fjarskiptafyrirtæki til að sjá fyrir úrræðum og boðleiðum þannig að hægt sé að senda og taka á móti kvörtunum án erfiðleika (sími, tölvupóstur, bréfasími) og að koma á málsmeðferðarreglum varðandi kvartanir (upplýsa gagnaveituhjónustur, miðla upplýsingum milli fjarskiptafyrirtækja, svara kvörtunum o.s.frv.).

c) Samvinna rekstraraðila við dómsmála- og lögregluþjónustu

Markmið: að tryggja, í samræmi við ábyrgð og hlutverk viðkomandi aðila, árangursríka samvinnu milli fjarskiptafyrirtækja og dómsmála- og lögregluþjónustunnar innan aðildarríkjanna í baráttunni gegn framleiðslu og dreifingu ólöglegs efnis sem misbýður mannlegri reisin í hljóð- og myndmiðlum og beinlínutengdri upplýsingahjónustu.

Siðareglurnar ættu til dæmis að taka til setningar grundvallarreglna um verklagsreglur við samvinnu milli rekstraraðila og lögbærra yfirvalda samhliða því sem meðalhófsreglan og meginreglan um tjáningarfrelsi eru virtar, svo og viðeigandi innlend lagaákvæði.

2.2.3. Brot á siðareglunum

Markmið: að styrkja trúverðuleika siðareglunnar (eða siðareglanna), að teknu tilliti til þess að um er að ræða eigið frumkvæði, með því að gera ráð fyrir letjandi ráðstöfunum sem eru í hlutfalli við eðli brotsins. Í þessu sambandi ætti að setja ákvæði varðandi verklagsreglur um áfrýjanir og málamiðlanir, þar sem við á.

Viðeigandi reglur, sem gilda um þetta svið, ættu að vera innifaldar í siðareglunum.

3. INNLENDIR AÐILAR SEM AUÐVELDA SAMVINNU Á VETTvangi BANDALAGSINS

Markmið: að auðvelða samvinnu á vettvangi bandalagsins (miðlun reynslu og góðra starfsvenja og áframhaldandi samvinna) með kerfistengingu hlutadeigandi aðila innan aðildarríkjanna, í samræmi við hlutverk þeirra og ábyrgð innanlands. Slík kerfi gætu einnig auðvelað alþjóðlega samvinnu.

Samvinna á evrópskum vettvangi merkir:

- samvinna milli hlutaðeigandi aðila:
allir aðilar, sem koma að gerð innlendra lagaramma um innra eftirlit, eru beðnir að setja upp sameiginlegt fulltrúaráð innanlands til að auðvelda miðlun reynslu og góðra starfsvenja og til að vinna saman á vettvangi bandalagsins og á alþjóðavettvangi,
- samvinna milli innlendra aðila sem annast meðferð kvartana:
til að auðvelda og þróa samvinnu á vettvangi bandalagsins og á alþjóðavettvangi eru aðilar, sem taka þátt í skilvirku kerfi við meðhöndlun á kvörtunum, hvattir til að koma upp innlendum tengilið með það í huga að styrkja samvinnu í baráttunni gegn ólöglegu efni, að auðvelda miðlun reynslu og góðra starfsvenja, ásamt því að bæta löglega og ábyrga notkun netkerfanna.

4. MAT Á LAGARÖMMUM INNRA EFTIRLITS

Markmiðið er að kveða á um reglubundið mat á lagaramma innra eftirlits innanlands, að meta skilvirkni þess við að vernda hina almennu hagsmuni sem um er að ræða, að mæla árangur af notkun rammans við að ná settum markmiðum og að laga hann smám saman að breytingum á markaði, tækni og tegund nota.

Hlutaðeigandi aðilar eru beðnir að setja upp matskerfi innanlands þannig að þeir geti fylgst með árangrinum sem næst við framkvæmd lagarammans um innra eftirlit. Matskerfið ætti að hafa til hliðsjónar viðlíka samvinnu á vettvangi bandalagsins, meðal annars við mótun sambærilegra matsaðferða.
